

Qui vol una feina?

Darrerament, s'ha parlat força d'un fenomen molt curiós que afecta especialment els Estats Units segons el qual molta gent està abandonant els seus llocs de treball perquè es consideren mal pagats o bé no els agrada gens la seva feina ("la gran renúncia"). En una època en què allò de tenir la feina assegurada de per vida ha deixat de ser un fet comú, sembla estrany que això estigui passant a la meca del capitalisme mundial. Però així és: molta gent prefereix viure amb menys, però tranquils que no pas viure angoixats o mal considerats.

Fins i tot el president Joe Biden, poc sospitós de ser un esquerranós, va dir-los, als empresaris, que si volien estalviar-se el problema, paguessin millor els seus empleats. Però no crec que només sigui una qüestió de diners.

I això, passa també aquí, a Catalunya, al Pirineu? Doncs curiosament, sí. Almenys passa a la Cerdanya, com he pogut observar darrerament, amb una barreja de sorpresa i fins i tot d'incredulitat, en un país on l'atur sempre ha estat considerat un dels cavalls de l'Apocalipsi i hi ha hagut una por secular a quedar-se sense feina, cosa que estigmatitzava, a més de generar els consegüents problemes socioeconòmics.

Si em passejo per Puigcerdà i per altres poblacions cerdanes trobo un munt de cartells a les portes de bars, restaurants, supermercats, botigues diverses, etcètera, on hi posa: "Es necessita personal". A sobre, pel que m'informen alguns amics, coneguts i saludats, això mateix està passant també al sector de la construcció. No es troben paletes, fusters, lampistes, electricistes... Fins i tot

en camps més especialitzats, com la infermeria o la informàtica, es detecta aquesta carència de personal.

Què està passant? On ha anat a parar la gent que abans de la crisi i de la pandèmia treballava en aquests llocs? La crisi, en teoria, hauria d'haver fet disminuir la demanda de treball per part dels empresaris, no pas l'oferta. El món a l'inrevés.

Algunes d'aquestes persones prefereixen viure de l'atur o dels estalvis o dels pares o dels avis o del que bonament poden. Altres, directament han canviat de feina. Potser han triat alguna cosa més ben pagada o potser no, perquè les bones feines no abunden.

És cert que, per posar un exemple, la feina de cambrer no és el sùmmum de les virtuts. Té horaris inclements, els sous generalment no solen ser res de l'altre món i és una feina físicament esgotadora. Si afegeixes que, molts cops, els clients no sempre són agradables, pots acabar ràpidament cremat.

Possiblement la pandèmia, que ha forçat a molta gent a deixar la seva feina per un temps, ens ha ensenyat dues coses importants: que potser no necessitem tant per viure i que la vida és curta i val la pena aprofitar-la fent coses que ens omplim mínimament.

Però això sempre ha estat així. Què passa ara? Què ha canviat? Doncs possiblement la pandèmia, que ha forçat a molta gent a deixar la seva feina per un temps, ens ha ensenyat dues coses importants: que potser no necessitem tant per viure i que la vida és curta i val la pena aprofitar-la fent coses que ens omplim mínimament.

Crec que això és clau per entendre què passa als Estats Units o a Puigcerdà. No tot se soluciona apujant els salaris (tot i que pot ajudar, és clar). Es tracta de mirar de triar quelcom on puguem ser útils i ens puguem autorealitzar.

Ara bé, hi ha espai per córrer per a tothom? Em penso que no. Algunes feines les podran fer gent que estigui disposada a qualsevol cosa, com molts immigrants o gent sense gaires recursos; altres, potser les faran robots. Però sempre hi haurà certes feines que les haurà de fer algú.

Ja va passar fa unes dècades que un paleta guanyava més que un enginyer. No sé si aquests temps estan tornant o no. Però el cert és que el mercat laboral és cada cop més complex i costa més trobar gent qualificada per segons quines feines, siguin molt complexes o d'allò més senzilles.

Hi ha solució? Doncs el que deia: sous raonables per tal que la gent pugui viure amb una certa dignitat, substitució de les feines més pesades per robots o per intel·ligències artificials i potenciació de les feines creatives.

Potser el que estem vivint ara mateix és l'inici d'una altra tendència molt més preocupant: un món on només treballaran uns pocs i aquests seran els reis del

mambo, mentre que la majoria viuran de subsidis o de sous garantits per l'estat, però tindran un poder adquisitiu i un poder de compra molt i molt limitat

És clar que això no sempre és fàcil i potser el que estem vivint ara mateix és l'inici d'una altra tendència molt més preocupant: un món on només treballaran uns pocs i aquests seran els reis del mambo, mentre que la majoria viuran de subsidis o de sous garantits per l'estat (renda garantida, atur), però tindran un poder adquisitiu i un poder de compra molt i molt limitat.

El temps dirà si es tracta d'un fenomen conjuntural o és quelcom més profund.